

VEFA VE SADAKAT

Bir insanın dostlarına karşı sadakati, onların acılarını vicdanında duyup, lezzetlerini kendi lezzetleri gibi bildiği ölçüdedir. Dostlarının ağlamasıyla ağlayamayan, onların gülmesiyle gülemeyen dost, vefalı dost sayılamaz. (M. Fethullah Gülen)

Vefa ve Sadakat Bize Ne Anlatır?

Vefa, verilen sözde durma, bir şeyin hakkını verme, Allah'ın verdiği nimet ve lütuflara karşı gereken şükrü eda edebilme adına gösterilen saygı ve hürmetin adıdır.

Sadakat ise doğru olmak, sözünde durmak ve dürüstlük anlamlarına gelir. Bunun dışında sadakatin, kardeşinin Allah rızası için iyiliğini isteme ve ona hayırhah olma, dostluk, ahde vefa, verilen sözü yerine getirmek, emanetlere riayet etmek, üzerine aldığı vazifeleri yerine getirmek gibi manaları da vardır.

Vefa ve sadakat duygusu hem Hak hem de halk katında kişinin itibar görmesine vesile olan önemli duygulardır. Bir mü'minin gerek inanmış olduğu davaya ve değerlere, gerekse bunları yaşamasına vesile olan şahıslara karşı vefa ve sadakat içinde olması boynunun borcudur.

Her insanın içinde bir iyilik olduğuna inanarak hareket etmek, sadakat ve vefanın bir gereğidir. Kendisine el uzatılmasını bekleyen pek çok nesil, sadık insanları beklemektedir. Onları sahipsiz bırakmak, vefa ve sadakat eri bir hizmet insanına yakışmaz.

Vefa ve Sadakat Neye Karşı ve Nasıl Olmalıdır?

Neye karşı ve nasıl vefalı olmamız gerektiğini maddeler hâlinde özetlemeye çalışalım:

1. Bütün vesilelerin varıp kendisine ulaştığı, tek hedef ve tek gaye olan Rabbimize vefa; en kısa ifadesiyle, Kur'ân'ın ve Nebisinin diliyle bize anlattığı şekilde O'na kul olmakla olur.
2. Nebiler Nebisi'ne (sallallahu aleyhi ve sellem) vefa; O'nun bin bir sıkıntı ve çileye katlanarak tebliğ ve temsil ettiği yüce dinimiz İslâm'ı, yine O'nun yolunda giderek, sünnet-i seniyyesine uygun bir şekilde herkese ulaştırarak, O'nu tüm insanlığa tanıtarak olur.
3. Kur'ân'a vefa; onu çok okuyarak, hükümlerine uygun amel ederek, maddeten ve mânen onu baş tacı ederek ve onunla hissettiğimiz ulvî duyguları ve keşfettiğimiz yüce hakikatleri tüm insanlığa duyurmaya çalışarak olur.
4. Rabbimizin insanlığa büyük lütfu, son ve en mükemmel din olan İslâm'a vefa; bir küheylan gibi yolunda çatlayana kadar koşup, insanlığın maddî-mânevî kurtuluş reçetesi olan bu ilâhî hakikatler manzumesini dünyanın en ücra köşesine ulaştırmadan rahat etmeme hassasiyetini kazanmaya çalışarak olur.
5. Ashâb-ı Kirâm'dan günümüze kadar gelmiş geçmiş bütün İslâm büyüklerine vefa; vesile oldukları şeyleri hiç unutmayarak, daima onları hayırla yâd ederek,

gerekli hürmeti göstermeye çalışarak ve onların sayesinde nâil olduğumuz güzellikleri herkesle paylaşarak olur.

6. Çağımızda, Rabbimize kulluk ve İslâm'a hizmet yolunda bize rehberlik eden, bizlere İslâmî hakikatlerin günümüzün şartlarına göre nasıl anlaşılması ve muhtevasıyla nasıl amel edilmesi gerektiğini gösteren büyüklerimize vefa; onların dertlerini paylaşmaya, hasretini çekip bekledikleri "hizmet insanı" portresini yakalamaya çalışarak ve onlara bol bol dua ederek yerine getirilebilir.

Efendimiz'in Vefası Nasıldı?

Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) vefakâr bir insandı. Sözünde dururdu, verdiği sözde sâdıktı, sözünden caymazdı; kendisine ve çevresindeki ashabına yardımı dokunanları asla unutmaz, dostlarını sık sık arar, hâl hatırlarını sorardı.

Vefa denildiğinde Allah Resûlü akla geliyordu. Müslümanlara da böyle yapmalarını tavsiye ederdi. Buna dair yaşanmış birkaç örnek nakledelim:

Ashabdan Abdullah b. Ebi'l-Hamsa anlatıyor:

"Peygamber Efendimiz'le bir alışveriş yapmıştım. Kendisine, 'Biraz bekle, gelirim.' dedim. Ancak ona verdiğim sözü unutmuştum. Aradan üç gün geçmişti, hatırlayıp gittiğimde o, aynı yerde hâlâ beni bekliyordu."

Bundan anlaşıldığına göre Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) ticaretinde güvenilir ve sözüne çok sâdıktı. O, iş ortağını beklemekle kalmayıp, başına bir şey gelip gelmediğinden endişe etmişti.

Efendimiz'e Karşı Vefa Nasıl Olmalı?

Efendimiz'in maddî ve manevî miraslarına sahip çıkma, sevgiliye vefanın en temel niteliklerindendir. Ashâb-ı kirâm efendilerimiz, O'nun mukaddes davasına sahip çıktıkları gibi, bıraktığı her izi de kutsal bir emanet olarak değerlendirmişler ve canları gibi saklayıp muhafaza etmişlerdir. Saçlarının telleri, mübarek sakal taneleri, tırnakları, hâsılı O'na ait her şeyi büyük bir ihtimamla saklamışlardır. Bazı sahabîler, sahip oldukları bu en kıymetli varlıkları arkalarında bırakmaya kıyamamış, âhiret yurduna giderken O'ndan bir parça olsun düşüncesiyle yanlarında götürmüşlerdir. Yine de bu kutsal emanetlerden birçoğu günümüze kadar ulaşmıştır. Kur'ân ve sünnet akıl ve ruhlarımıza şifa olduğu gibi, bu emanetler de gözlerimize şifa olmuştur.

Allah Resûlü'nün sünnetini takip etme, maddî-manevî emanetlerini hürmetle yâd edip araştırma konusunda Hz. Abdullah İbn Ömer'in (radiyallahu anhümâ) ayrı bir yeri vardır. Hz. Abdullah, Peygamber sevgisini hayatının gayesi hâline getirmiş mümtaz bir sahabîdir. Peygamber Efendimiz'in bıraktığı hatıralara karşı müthiş bir iştiağı vardı. Allah Resûlü'nün hayatta iken yaptığı bütün davranışlarını taklit eder, yürüdüğü yollarda O'nun gibi yürür, O'nun gibi yer, içerdi. Hatta Resûl-i Zîşân'ın altında gölgelendiği ağaçların altında oturur, kurumasınlar diye onları sulardı. Peygamber Efendimiz'in vefatından sonra İbn Ömer, O'nu hatırladıkça hasretten gözyaşlarına boğulurdu. Âsım İbn Muhammed, Peygamber Efendimiz'in adı ne zaman anılsa Abdullah İbn Ömer'in hıçkırıklara boğulduğunu söylerdi. Hz. Abdullah İbn Ömer

(radiyallahu anhümâ), Peygamber Efendimiz'e olan hasretinden, her vesile ile O'nun hatıralarına hürmet ederdi. Efendimiz'in minberinde ayağı ile bastığı yerlere elini sürer, sonra elini yüzüne gözüne sürerek O'nun hatıralarıyla yaşardı.

Allah Resûlü'nün namaz kıldığı yerlerde namaz kılmaya ayrı bir önem verirdi. Mekke fethinde Efendimiz, Kâbe'nin içinde namaz kılıp çıktıktan sonra sahâbîler içeri girmek için koşmuş, Hz. Abdullah İbn Ömer ilk önce içeri girmiş ve içeri girer girmez Hz. Bilâl'e Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) namaz kıldığı yeri sormuştur. İbn Ömer, Medine'nin civar köylerini dolaşırken Muaviyeoğulları yurduna uğramış ve Efendimiz'in Kâbe'nin içinde nerede namaz kıldığını araştırdığı gibi, onlara da Resûlullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) köylerindeki mescidin neresinde namaz kıldığını sormuştur.

Allah Resûlü'nün bıraktığı emanetlere sahip çıkma, hürmet gösterme, Efendimiz'e her vesile ile sık sık salavât getirme O'na vefanın gereğidir. Zaten gerek ashab efendilerimiz gerekse ecdadımız bu vefayı göstermiş ve nasıl davranmamız gerektiği noktasında bize rehber olmuşlardır.

Vefa ve sadakat, dava adamının en önemli vasıflarındandır.